

death 'यथाकालं मरणं'; 'n. day' सावन-दिनं; 'n. form' स्वरूपं; 'n. disposition' स्वभावः; जन्मस्वभावः; 'n. history' जडाजड-शास्त्रं; स्थावरजंगमशास्त्रं; 'n. philosophy' पदार्थविज्ञानं; 'n. to' सुलभः; 'levity n. to mortals' मातृपतासुलभो लघिमा (Ka. 134). -s. मूढः; मूर्खः; जडः. -ist, s. पदार्थ-शास्त्रज्ञः; पदार्थविज्ञानिन् m. -ize, v. t. अभ्यस्य 4 U; See Familiarize. 2 देशीय-a. कृ 8 U. -ly, adv. प्रकृत्या, निसर्गेण, स्वभावतः; स्वभावेन, निसर्गतः; जाल्या, (s.) in comp; 'n. charming' निसर्गमधुर, प्रकृतिसुभग, अव्याजसुन्दर-मनोहर, &c. 2 यथाक्रमे, अनु-लोमे, दृष्टिक्रमादुसारेण. 3 अकृत्रिमं, अकृष्टं, अयत्नतः; सहजशक्त्या-गत्या. 4 स्वतः; स्वयं, अंतःप्रवृत्त्या, अवलात्, सहजावबोधेन. 5 अवश्यं, निश्चिन्तं, नियतं, अनायासेनैव; नूनं, खलु. -ness, s. सहजत्वं, अकृतकता, याथाव्ययं, &c.

Naught, s. न किमपि, न किञ्चित्-किञ्चन. 2 द्युन्यं, खं; 'set at n.' अव-ज्ञा 9 U, वृणीकृ 8 U; See Contemn, Defy. -adv. न किमपि, न किञ्चिदपि, न ईषदपि-स्तो-कमपि. -a. असार, नियुण्ण.

Naughty, a. दुष्ट, उपद्रवित्, दुर्वच, प्रतीप, अविनेय, अवश्य, हिंसाशील, अपकारमिष; See Mischievous. -ily, adv. प्रतीपं, दुष्ट-भावेन. -iness, s. दुष्टता, प्रतीपता.

Naumachy, s. नौयुद्धं.

Nausea, s. वमनं, उल्कृष्टं; वमनेच्छा. 2 वैकृतं, बीभत्सः; कुत्सा, घृणा, निर्वेदः. -Nauseate, v. i. वम् desid. (विचमिषति). -v. t. Abhor, q. v. -Nauseous, a. बीभत्सावह, बीभत्स, निर्वेदप्रद, गहित, कुत्सित. 2 वम-नोत्पादित्.

Nautic, -al, a. नाविक (की f.), नौ in comp.

Naval, a. समुद्र in comp., नाव्य, नाविक. 2 नौकात्मक, नौरूप.

Nave, s. नाभि-भी f., पिंडि-डी f., पिंडिका. 2 (देवालयस्थ) मध्यभागः.

Navel, s. नाभि-भी f., तुंदः-दि-दी f., तुंदिका, उद्रावर्तः; 'hollow of the n.' नाभ्यावर्तः; 'having a protuberant n.' तुंदित्, तुंदि-ल-भ, तुंदवत्; 'n.-string' नालः, नाभिनालः.

Navigable, a. नाव्य, नौतार्य, नौगम्य.

Navigate, v. नावा दृ 1 P or कु 1 A or गम् 1 P or अम् 1, 4 P. 2 (A ship) चल c., वह c., नी 1 P, प्रे c. -ion, s. नावा तरण-गमनं-पर्यटनं, नौयात्रा, नौभ्रमणं-गमनं, समु-द्रयानं-यात्रा. 2 नौवाहनं-चालनं-नयनं. 3 नाविकाविद्या, नौकागमनविद्या-शास्त्रं. -or, s. नाविकः; समुद्रयायिन् m. 2 नौवाहः; नौना-यकः.

Navy, s. (युद्ध-) नौसमूहः-साधनं, पोतावलि f., नौकासमूहः.

Nay, adv. न, नहि; 'n. more' नेदमेव, अन्यच्च, अन्यदपि, पुनः; न केवलं इदं; 'say n.' Deny, q. v.

Neap, a. नीच, निम्न.

Near, prep. समीप-ये (with gen.), आरात् (with abl.), समया, निकषा (with acc.), उप in comp.; (with verbs) ex. by उप, आ, अभि, प्रति. -a. आसन्न, प्रत्यासन्न, साक्षिहित, समीप, निकट, समीप-निकट-स्थ, उपांत, अंतिक, समीप-निकट-वर्तिन्, उपकट संनिकृष्ट, साविध, अभ्यास-श, सदेश, संवेश, अभ्यर्ण, अभ्यग्र, सनीड, समयाद्, अदूर; 'quite n.' संसक्त, अव्यग्रहित, अपदांतर; 'very n.' नेद्विष्ट; अंतिकतम. 2 दृढमंबद्ध-संसक्त, परिचित. 3 स्वार्थसंबंधिन्. 4 कृपण, अल्पव्ययिन्; (relation) निकट, आसन्न; 'who is n. her delivery' आसन्नप्रसवा; 'n. his death' आसन्नमृत्युः. -adv. समीप-पे, अंतिक-के, निकट-दे, अभितः, उपाते, आरात्, निकषा, अदूर-रे, संनिधी, सकामे, उप in comp.; 'n. at one 's side' पार्श्वे, पार्श्वतः. 2 Nearly, See below. -v. t. उप-गम् 1 P, उपसृ 1 P, समीपं-गम्; See Approach. -ly, adv. प्रायः, प्रायेण, प्रायशः; ईषदूनं, कल्प-प्राय-भूयिष्ठ-उप-in comp.; 'n. like Kumara' कुमारकल्पः; 'n. dead' मृतप्राय-कल्प; 'n. five years old' पंचवर्षदेशीय; 'n. four' उपचतुर. 2 दृढं, गाढं; 'n. connected' दृढसंबद्ध. -ness, s. आसन्नता, निकट्यं, संनिधिः; अभ्यासः; संनिकर्षः; सामीप्यं. 2 दृढसंसर्ग-संबंधः संसक्ति f., परिचयः. 3 कापण्यं, द्वैत्यं.

Neat, a. शुद्ध, शोभन, परिष्कृत, विनीत, परिशुद्ध, सुरेख. 2 कुशल, प्रवीण. 3 गोजातीय; 'n.-herd' गोपालः. -ly, adv. विनीतं, शुद्धतया, शोभनप्रकारेण. -ness, s. शुद्धता, परिष्कारः, परिपाटि-टी f.

Nebula, s. शुक्लं, शुक्लपदलं.

Nebulous, a. मेघावृत, मेघाच्छन्न; See Cloudy.

Necessary, a. अवश्य, अवश्यभाविन्, अपरि-हार्य, अवश्यकरणीय, अवश्यक, आवश्यक (की f.), भवितव्य, भाव्य, अनिवार्य. 2 अपेक्षित, आकांक्षित. 3 विधि-देव-वश, देवाधीन; 'the n. result of acts' कार्य-कर्म-वशः; oft. ex. by pot. pass. part. or अर्ह 1 P. -s. शौचकूपः. -ian, s. देववादिन् m.; देवपरः; See Fatalist. -ies, अवश्यवस्तुनि, द्रव्यसंभारः, उषकरणसामग्री; 'n. of life' अस्त्रादकं, अस्त्राच्छादनं. -ily, adv. अवश्यं, नूनं, खलु, अवश्यं-नियतं-एव.

Necessity, s. अवश्यभाविता, अनन्यगतित्वं, आवश्यकत्वं, अवश्यकता, नियतत्वं, अष-श्यकतव्यता, कार्यवशः; 2 दैन्यं, दीनता, दुर्गति f., दारिद्र्यं, आपन्नदशा. 3 प्रयोजनं,